

متن پرسش

با عرض سلام و ارادت و عرض دلتنگی و اشتیاق دیدار و حسرت جلسات خوب تفسیر شنبه ها که سالهاست از آن محرومیم. الان من مشغول تحصیل کتاب نه‌ایة الحکمه محضر استاد بزرگوار جناب فلاح هستم. از آنجا که ایشان شاگرد استاد یزدان پناه هستند خب خیلی مباحث ایشان هم سر کلاس طرح می شود که گاهی خیلی سوال برانگیز است به خصوص که ایشان هم سر کلاس به شدت سوالات را پرواز می دهند و سر ذوق انسان را باز می کنند. سر کلاس فلسفه بسیاری از مباحثی که در دوران دانشجویی محضر شما در سیر معرفت النفس و برهان صدیقین گذرانده بودیم جلوی چشم می آید و آدم احساس می کند مطلب عمقی دارد که اساسا در آن دوران متوجه آن نبوده ایم و ذوق درک حصولی آن مطالب اصلا وجود نداشته است و حالا این ذوق فعال است. لذا اگر اجازه بفرمایید هر از چندی برخی سوالات را که درگیر هستم محضرتان طرح کنم. استاد یزدان پناه در کتاب فلسفه فلسفه (نمی دانم رویت فرموده اید یا نه و دوست دارم نظرتان را هم درباره این کتاب و این جنس کار درجه ۲ فلسفی بدانم) بین شهود عقلی و قلبی تفاوت می گذارند که ظاهرا این ادراک از مباحث جناب صدرا ادراک جدید یا حداقل ادبیات جدیدی است. می خواستم بدانم الان بحث حضوری که حضرت عالی مطرح می کنید در غالب مباحث، آیا صرفا ادراک قلبی مد نظر است یا شهود عقلی؟ یعنی آن توجهی که مدام می فرمایید ما باید مطلب را حضوری کنیم، آیا در نگاه دقیق شهود عقل مد نظر است یا شهود قلب؟ اصلا آیا این تفکیک را قبول دارید؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: الحمدالله که عزیزانی مثل استاد فلاح را داریم با آن حکمت و آرامش و صفا و گشودگی. و حمد و شکر به جهت وجود عزیزی مثل استاد یزدان پناه که به جهت بی‌قراری‌شان در فهم و تفهیم معارف، بدن‌شان از دست‌شان کلافه است. آری! کتاب «فلسفه‌ی فلسفه» را دیدم. از نامگذاری‌اش معلوم است تا کجاها باید فکر شود و چه زیبا متذکر تفاوت شهود عقلی و قلبی می‌شود. بنده بیشتر در مباحث خود، نظر به شهود قلبی دارم، منتها «قلوبٌ یعقلونَ بها» که بحث آن در کتاب «سلوک ذیل شخصیت امام خمینی «رضوان‌الله‌تعالی‌علیه» شده است. موفق باشید